

CATEDRAL DE TARRAGONA I MUSEU DIOCESÀ PLA DE CONTINGÈNCIA PER COVID-19

29 de juny 2020

1. INTRODUCCIÓ

La Catedral Basílica Metropolitana i Primada de Tarragona i el seu Museu Diocesà estan situats en el punt més elevat de la ciutat i sobre el solar que va ocupar, en principi, un aquarterament dels exèrcits romans entorn del qual es va construir, gradualment, la ciutat de Tàrraco.

L'edificació de la Catedral es va iniciar a partir de l'any 1771 i va ser consagrada l'any 1331, essent en aquell moment l'arquebisbe de Tarragona i Patriarca d'Alexandria l'infant Joan d'Aragó. Està considerada com la primera Catedral de Catalunya, per la seva grandiositat i solidesa. Les seves naus laterals allotgen, entre els contraforts, capelles que mostren l'evolució arquitectònica i estilística del recinte catedralici.

L'ús cultural i turístic permet al visitant conèixer tot el conjunt catedralici, mitjançant un itinerari unidireccional que passa per 42 punts d'interès. Al voltant del claustre, les sales d'exposició permanent del Museu: la Sala de l' Exedra Romana, la Sala I o antic refector dels canonges, i la Sala II-III o antiga capella del Corpus Christi i sales de pas.

L'actual context, marcat per la presència de la pandèmia COVID 19, ens ha portat a establir, no només per obligació, sinó pensant en la seguretat dels nostres visitants, uns protocols d'actuació perquè la reobertura a la visita cultural i turística no augmenti el risc de contagi comunitari, així com a establir les mesures de protecció necessàries per als nostres treballadors, visitants i proveïdors.

Per aquest motiu, i seguint les directrius que la Secretaria d'Estat de Turisme ha acordat amb les Comunitats Autònomes amb el vistiplau del Ministeri de Sanitat, hem establert un protocol sanitari enfront del COVID-19 per tal de preparar la reobertura del conjunt catedralici a partir del 4 de juliol de 2020.

Per a l'elaboració d'aquest protocol homogeni que recull els requisits dels "Llocs Patrimoniais", s'han seguit les recomanacions específiques de l'Institut per a la Qualitat Turística Espanyola, que ha desenvolupat aquesta eina per ajudar els museus i llocs patrimonials a identificar i analitzar els riscos en les seves organitzacions, així com a implementar les millors pràctiques en el nostre servei, en les nostres instal·lacions i amb el nostre personal, per tal de fer front al virus. També s'han considerat altres mesures per a la reducció del contagi pel coronavirus COVID-19, preses de manuals elaborats per a altres subsectors turístics.

El present pla s'ha desenvolupat en consens entre el Capítol Catedralici, el Museu Diocesà, l'empresa gestora de l'ús cultural i turístic i els seus treballadors, que amb data 24 de juny van constituir un comitè de gestió específic.

2. COMITÈ DE GESTIÓ

El conjunt catedralici, per la definició, implantació i seguiment d'aquest Pla de Contingència ha establert un Comitè de Gestió format per les següents persones:

- Dra. Sofia Mata de la Cruz. Directora del Museu Diocesà de Tarragona
- Dr. Mn. Antonio Martínez Subías. Responsable del patrimoni artístic i documental i síndic primer del Capítol Catedralici
- Francisco Javier Castillo. Conseller Delegat de DNA Turismo y Ocio
- Guiomar Sánchez Pallares i Jose Maria Gómez Calderón. Coordinadors de la visita turística

Funcions del comitè:

1. Establir els objectius d'aquest Pla.
2. Establir els mecanismes per reunir la informació que permeti prendre les millors decisions.
3. Establir la coordinació entre treballadors, institucions, empresa, autoritats i proveïdors, especialment l'empresa de neteja.
4. Avaluació de riscos, disseny i implementació del pla de contingència.
5. Avaluació del pla i presa d'accions correctores, si escau.

3. CONTINGUT DEL PLA DE CONTINGÈNCIA DEL COMPLEX DE LA CATEDRAL

3.1 El Pla inclou:

1. La possibilitat de modificar els processos de presa de decisions, si cal.
2. L'assignació d'autoritats i responsabilitats en el context de gestió de riscos.
3. L'assignació de recursos materials i humans, incloent la determinació de l'ús d'Equips de Protecció Individual (PPE) basat en l'avaluació de riscos.
4. Un protocol d'actuació en el cas que s'observi un client o treballador amb simptomatologia compatible amb COVID-19, seguint les pautes per a la prevenció de riscos laborals i autoritats sanitàries.
5. Seguiment del compliment de les recomanacions i directrius emeses per les autoritats sanitàries en matèria de mesures especials contra el COVID-19 (empleats i visitants).

3.2 Recursos materials

1. El Conjunt Catedralici ha definit les actuacions necessàries per a la provisió dels recursos previstos en funció del resultat de l'avaluació de riscos i del pla de contingència dissenyat, tenint en compte en tot cas les recomanacions de les autoritats sanitàries.
2. El Conjunt Catedralici ha considerat les restriccions que poguessin existir per l'aprovisionament de recursos materials i les limitacions de serveis que es poguessin derivar d'aquestes restriccions, valorant si s'escau altres possibilitats diferents a les inicialment proposades.
3. En cas que es detecti en qualsevol moment una manca de recursos materials, el Comitè de Gestió l'analitzarà i l'enregistrarà per tal de salvaguarda-la del Conjunt Catedralici i dels seus treballadors davant les autoritats competents, podent analitzar i proposar recursos i mesures alternatives.

3.3 Mesures generals adoptades

Des del Conjunt Catedralici hem:

1. Planificat tasques i processos de treball previstos de manera que es garanteixi la distància de seguretat establerta per les autoritats sanitàries; la disposició dels llocs de treball, l'organització del moviment de persones i la distribució d'espais. Això s'ha fet amb especial atenció als punts crítics identificats:
  - a. Recepció / taquilla
  - b. Sagristia / Sala del Tresor
  - c. Sales del Museu Diocesà
  - d. Botiga
  - e. Serveis/WC

Se han donat instruccions perquè els treballadors vinguin uniformats des de les seves llars, però hi ha espais per als treballadors que també permeten garantir la distància interpersonal en canviar-se la roba si és necessari. Els treballadors han estat informats que la roba de treball s'ha de rentar després del seu ús a una temperatura de > 60°C.

2. Els treballadors han estat instruïts sobre la distància de seguretat en reunions internes.
3. Avaluada la presència en l'entorn laboral dels treballadors vulnerables contra el COVID-19, no s'han identificat casos de seguretat específics per a aquest personal.
4. El control de temps es realitzarà en les plantilles habilitades a aquest efecte, els treballadors procediran a desinfectar-se les mans, abans del registre, amb gel hidroalcohòlic, de manera que aquesta solució estigui disponible en el punt de registre.
5. Els treballadors disposen de servei/ WC on poden realitzar el rentat de mans amb aigua i sabó, tenint en tot cas punts disponibles amb dispensadors de solucions desinfectants.
6. Les pautes d'higiene sobre els estàndards d'higiene que s'utilitzaran en el lloc de treball, abans, durant i després del lloc de treball, s'han divulgat, amb una còpia escrita al treballador en cas que requereixin consulta.
7. Les EPIs certificades s'han proporcionat per a tots els treballadors en funció de la seva posició i nivell de risc. També s'han format en l'ús correcte de l'EPIs. No tenim personal externalitzat.
8. S'han establert normes d'ús de les instal·lacions i dels espais compartits per tal de mantenir la distància segura.
9. Tots els espais del Conjunt Catedralici estan ventilats constantment.
10. S'han establert pautes per respectar les distàncies de seguretat interpersonal. Si bé no hi ha limitacions de capacitat, s'ha establert una capacitat màxima de 300 persones dins del complex de la catedral amb l'objectiu de mantenir la distància física interpersonal de 2,5 m² per persona.
11. L'ús de la màscara és obligatori per a tots els visitants de més de sis anys d'edat.
12. En cas que es realitzi qualsevol servei a terceres persones dins del Conjunt Catedralici, es demanaran als prestadors de serveis que defineixin i implementin un pla de contingència. En particular a la Fundació Privada Onada, que presta serveis de neteja a la Catedral. Aquest pla de contingència ha de ser proporcionat al Conjunt Catedralici per a la seva coordinació i seguiment per ambdues parts. El Conjunt Catedralici controlarà que el personal de les empreses subcontractades disposi de l'equip de protecció personal necessari.

3.4 Mesures protectores per al personal

Requisits generals:

1. El personal és conscient del pla de contingència dissenyat i, concretament, de les seves responsabilitats en el marc de la gestió de riscos.
2. Concretament, el personal:
  - a. Disposa d'informació clara i formació específica sobre les mesures concretes que s'han implementat.
  - b. Evitarà les salutacions amb contacte físic, inclosa l'encaixada de mans, tant a altres treballadors com a visitants.
  - c. Respectarà la distància de seguretat sempre que sigui possible. Tindrà l'avaluació de riscos de cada lloc de treball i l'EPIs que s'utilitzarà per a cada un d'ells.
  - d. Qualsevol residu d'higiene personal -especialment mocadors d'un sol ús, així com EPIs rebutjats-, es llençarà als contenidors protegits amb tapa i la unitat de pedal.
  - e. Les mans es rentaran freqüentment amb aigua i sabó, o si no, s'higienitzaran amb desinfectant. És especialment important rentar-se-les després de tossir o esternudar o després de tocar superfícies potencialment contaminades. Està assegurat en tot cas de l'ús de desinfectant.
  - f. Al llarg de la jornada laboral sovint es desinfectaran els objectes d'ús personal (gots, mòbils, etc.) amb sabó i aigua o desinfectant, així com els elements del lloc de treball (pantalla, teclat, ratolí, etc.) al començament i al final del dia, així com amb el canvi de torn.
  - g. No es compartiran equips de treball tret que siguin imprescindibles per les seves característiques. En els casos en què hi hagi alteració en l'ús de determinats equips o dispositius, el Conjunt Catedralici ha establert pautes de neteja i desinfecció entre ús i ús per a la reducció del risc de contagi.

3.5 Requisits específics per al personal de neteja

1. El personal de neteja, pertanyent al proveïdor de serveis de la Fundació Privada Onada, utilitzarà l'equip de protecció individual adequat en funció del nivell de risc i del resultat de l'avaluació de riscos laborals. Como mínim, el personal de neteja utilitzarà màscares i guants. Després de cada neteja dels materials utilitzats i l'equip de protecció utilitzat serà eliminat de forma segura, i després rentat a mà.
2. Els guants i màscares han de descartar-se en funció de la seva vida útil i de les condicions en què s'utilitzen.

3.6 Mesures informatives

1. El pla de contingència ha estat comunicat als treballadors (donant-los una còpia escrita de la mateixa com a material de consulta) per a una correcta posada en marxa i manteniment.
2. Els proveïdors també han estat informats de les mesures implementades que els afecten directament.
3. Finalment, els visitants rebran instruccions en el moment de l'accés al Conjunt Catedralici i tindran accés en punts visibles i crítics les instruccions sobre les mesures a aplicar.
4. El Conjunt Catedralici haurà d'informar al visitant, abans de la confirmació de la reserva o la compra, per a l'acceptació, de les condicions de servei i mesures de prevenció establertes.

5. En el Conjunt Catedralici les mesures d'informació preveuen:
  - a. Informació amb mesures preventives implementades en el Conjunt Catedralici (p. ex. itinerari direccional) i directrius a seguir pels visitants (cartells).
  - b. Indicació de les posicions respectant la distància de seguretat amb marcatge o mesures alternatives (per exemple, a les taquilles, accessos, etc.).
  - c. Els cartells es redactaran en català, castellà i anglès.
  - d. El Conjunt Catedralici instarà els empleats i els clients a cooperar en el compliment de les mesures despreses del pla de contingència, i proporcionarà al seu personal la informació necessària sobre les mesures preventives i higièniques, i per a l'ús adequat del material de protecció.
  - e. Pel que fa als proveïdors de serveis externs del Conjunt Catedralici, se'ls informarà de les mesures preventives aplicables que s'han establert.

3.7 Requisits de Servei

Benvingut i atenció als visitants

El Conjunt Catedralici compleix les següents mesures preventives:

1. Senyalització de distància mínima a les entrades i botiga.
2. Senyalització de visita amb mascareta obligatòria.
3. Definició de les mesures necessàries per tal d'assegurar que es respecta la distància mínima de seguretat. A la zona de recepció i atenció als visitants, i a la zona de botiga, el personal estarà protegit per pantalles protectores.
4. Els marcadors de distàncies es configuraran per evitar aglomeracions.
5. A la recepció i atenció a la zona de visitants, així com a la botiga i les sales del Museu hi haurà dispensadors de solució desinfectant.
6. L'itinerari recomanat està senyalitzat en la informació del Conjunt Catedralici per reduir la possibilitat de contacte entre persones.
7. Es fomentarà la venda online amb l'objectiu de reduir el contacte físic, així com el pagament per targeta o altres mitjans electrònics. Això s'aplica a tots els serveis oferts en el Conjunt Catedralici.
8. El TPV s'ha de desinfectar després de cada ús en què existeixi el contacte.
9. Els aparadors es netejaran i desinfectaran almenys diàriament, considerant l'afluència més gran o menor de visitants.
10. Els números d'emergència i els hospitals/centres sanitaris propers estan visibles, així com un termòmetre sense contacte.
11. Els equips informàtics s'han de netejar i desinfectar al principi i al final del torn de treball.
12. A l'entrada del Conjunt Catedralici s'ha col·locat una catifa desinfectant.

3.8 Informació i comunicació

Es compliran les següents mesures per evitar el contagi entre els visitants:

1. Comunicació de màscares obligatòries per a visites a majors de 6 anys.
2. Comunicació de les mesures preventives i higièniques a realitzar pel visitant (cartell i en el moment de l'accés).
3. Els fullets es retiraran a disposició del visitant.

4. Es promocionarà la informació virtual a través de canals digitals, (www.catedraldetarragona.com , www.museu.diocesa.arqtgn.cat i RRSS del Conjunt Catedralici).

3.9 Reserva y venda d'entrades

1. Sempre que sigui possible, el Conjunt Catedralici fomentarà la reserva i venda d'entrades per Internet a través dels diferents canals de comercialització.
2. Si és necessari, per les limitacions de capacitat, el Conjunt Catedralici romandrà tancat fins que es desallotgi i es pugui permetre l'accés a més visitants.

3.10 Visita

Pel que fa a la visita convencional per a tot el Conjunt Catedralici:

1. El Conjunt Catedralici té un itinerari direccional que evita la doble circulació.

Pel que fa a les visites guiades, el Conjunt Catedralici determinarà:

1. El nombre màxim de persones que es poden formar en un grup, tenint en compte les disposicions de les autoritats competents en aquest àmbit.
2. Com fer la visita, el recorregut i les possibles limitacions del recorregut. Seran considerades per a aquest fi les parades o no davant de determinats elements, així com les mesures de protecció de guies i visitants. Els visitants i guies haurien d'utilitzar una màscara.

3.11 Instal·lacions

En tot moment, el Conjunt Catedralici vetllarà perquè els clients respectin les distàncies de seguretat.

Sales del Museu y Sagristia i Sala del Tresor

Se senyalitzaran de tal forma que assegurin la distància de seguretat entre les persones.

Zona de botiga

S'aplicarà la "Guia de bones pràctiques contra la COVID-19 en el sector de comerç" (ICTE, 2020).
ANNEX I

Serveis/WC

El Conjunt Catedralici complirà les següents mesures:

1. Els serveis/WC tindran dispensadors de paper o assecadores de mà.
2. Les papereres tindran una obertura d'accionament no manual i tindran una doble bossa a l'interior. Es buidaran freqüentment en funció de la intensitat d'ús.
3. S'assegurarà la reposició de sabó.
4. Els dispensadors de gel i sabó es netejaran periòdicament, tenint en compte el nivell d'ús.
5. S'informarà els clients, mitjançant senyalització o adhesius, de mesures preventives i d'higiene.
6. La distància de seguretat en els serveis/WC s'assegurarà, de manera que el protocol es determinarà per tal de no excedir la capacitat dels serveis/WC.

7. Els serveis/WC comuns es netejaran i desinfectaran sovint com marca l'Ordre SND/386/2020, de 3 de maig.

3.12 Requisits de neteja

Pla de neteja i desinfecció

1. El Conjunt Catedralici, a través del proveïdor de neteja extern, Fundació ONADA, adaptarà el seu pla de neteja i desinfecció tenint en compte el resultat de l'avaluació de riscos i la intensitat d'ús dels espais. El pla de neteja ha de tenir en compte com a mínim:
  - a. Augment de freqüències de neteja i revisions
  - b. Els espais estaran permanentment ventilats.
  - c. Es mantindrà un registre diari de les neteges dutes a terme.
  - d. La recollida de papereres de les zones d'ús comú es farà de forma segura, de manera que les bosses estiguin tancades i transferides al punt de recollida de residus.
  - e. S'utilitzaran desinfectants amb activitat virucida segons les indicacions del Ministeri de Sanitat. En l'ús d'aquests productes sempre es respectaran les indicacions de l'etiqueta.
  - f. El pla de contingència preveu les mesures de neteja necessàries en la planificació i organització del treball per especial transcendència en aquest context.

BIBLIOGRAFIA

1. UNE 302002:2018 Museus. Requisits per a la prestació de serveis.
2. UNE-ISO 31000:2018 Gestió de riscos. Directrius.
3. Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme (2020). Guia de bones pràctiques per a establiments i treballadors del sector turístic.
4. Ministeri de Sanitat, Consum i Benestar Social (2020). Procediment d'actuació per a serveis de prevenció de riscos laborals contra l'exposició al COVID-19.
5. Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme (2020). Guia de bones pràctiques per a establiments del sector turístic i comercial. Directrius i recomanacions en "Visites a cellers i altres instal·lacions industrials, llocs culturals, històrics i naturals" "Oficines d'Informació Turística".
6. Ministeri de Cultura i Esport. Institut de Patrimoni Cultural d'Espanya (2020). Recomanacions sobre procediments de desinfecció en béns culturals en cas de crisi COVID-19.
7. Ministeri de Cultura i Esport. Direcció General de Belles Arts. Subdirecció General de Museus Estats. Planificació de mesures per a la reobertura de museus de titularitat i gestió estatal dependent de la Direcció General de Belles Arts
8. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Mesures i recomanacions

ANNEX: PLA CONJUNT CATEDRALICI I AFORAMENT ESPAIS

